



JUPPERIN OMAKOTIYHDISTYS RY:n
JÄSENLEHTI 3/1986

JULKAISIJA	Jupperin Omakotiyhdistys ry	
	Kymmenes vuosikerta	
OSOITE	Kulmatie 23	02730 ESP00
PANKKIYHTEYS	SYP-Läbderanta	221321-9070
	Postisiirtotili	198 98-3
TOIMITUSNEUVOSTO	Jupperin Omakotiyhdistys ry:n johtokunta	
	puh. joht. Pekka Perttula	puh. 844768
	Kulmatie 23	02730 ESP00
	siht. Juhani Tarvas	puh. 846250
	Tammipääntie 14	02730 ESP00
	Jäsenet:	
	Jari Anttila	puh. 843751
	Kotitie 3	02730 ESP00
	Kai Haapamäki	puh. 843384
	Kalliotie 11	02730 ESP00
	Lasse Hakola	puh. 844452
	Rajakuja 5	02730 ESP00
	Asko Pulkkinen	puh. 845091
	Palomäentie 11	02730 ESP00
	Eila Räisänen	puh. 846487
	Kaivoskuja 10	02730 ESP00
	Hannu Veijola	puh.843142
	Tammipääntie 77	02730 ESP00
	Rahastonhoitaja, johtokunnan ulkopuolella	
	Seppo Räisänen	puh. 846487
	Kaivoskuja 10	02730 ESP00
PÄÄTOIMITTAJA	Juhani Tarvas	puh. 846250
	Tammipääntie 14	02730 ESP00
AVUSTAJAT	Kaikki Jupperin asukkaat	
LEHDEN TARKOITUS	Lehden tarkoituksena on toimia johtokunnan ja jupperilaisten välisenä tiedotuskanavana.	

JULKAISIJA	Jupperin Omakotiyhdistys ry	
	Kymmenes vuosikerta	
OSOITE	Kulmatie 23	02730 ESP00
PANKKIYHTEYS	SYP-Lähderanta	221321-9070
	Postisiirtotili	198 98-3
TOIMITUSNEUVOSTO	Jupperin Omakotiyhdistys ry:n johtokunta	
	puh. joht. Pekka Perttula	puh. 844768
	Kulmatie 23	02730 ESP00
	siht. Juhani Tarvas	puh. 846250
	Tammipääntie 14	02730 ESP00
	Jäsenet:	
	Jari Anttila	puh. 843751
	Kotitie 3	02730 ESP00
	Kai Haapamäki	puh. 843384
	Kalliotie 11	02730 ESP00
	Lasse Hakola	puh. 844452
	Rajakuja 5	02730 ESP00
	Asko Pulkkinen	puh. 845091
	Palomäentie 11	02730 ESP00
	Eila Räisänen	puh. 846487
	Kaivoskuja 10	02730 ESP00
	Hannu Veijola	puh.843142
	Tammipääntie 77	02730 ESP00
	Rahastonhoitaja, johtokunnan ulkopuolella	
	Seppo Räisänen	puh. 846487
	Kaivoskuja 10	02730 ESP00
PÄÄTOIMITTAJA	Juhani Tarvas	puh. 846250
	Tammipääntie 14	02730 ESP00
AVUSTAJAT	Kaikki Jupperin asukkaat	
LEHDEN TARKOITUS	Lehden tarkoituksena on toimia johtokunnan ja jupperilaisten välisenä tiedotuskanavana.	

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Omakotiyhdistyksemme syyskokous on maanantaina 24.11.1986 klo 18.30.

Tervetuloa hyvä yhdistyksemme jäsen kokoukseen! Tarvitsemme Teidän kaikkien panosta päättäessämme tulevan vuoden toiminnasta ja valitessamme uudet toimihenkilöt. Tule tustu tässä lehdessä olevaan toimintasuunnitelmaehdotukseen ja tule esittämään uusia rakentavia ajatuksia toimintamme monipuolistamiseksi.

Mitkä ovat liikenneturvallisuusongelmat Jupperissa? Keskustelemme tästä aiheesta syyskokouksessamme. Alustajana ja asiantuntijana saamme vieraaksemme dipl.ins. Juhani Vuolan Espoon kaupungin teknisen viraston kadunsuunnitteluosastolta. Hänellä on monen vuoden kokemus liikenneturvallisuuskysymyksistä Espoossa. Tulemme keskustelemaan mm. seuraavista asioista:

-nopeusrajoitukset Jupperissa.

Mille kaduille soveltuu 30, 40, 50 ja 60 km/h nopeusrajoitus?

-katupoikkileikkaukset Jupperissa.

Millaisia ovat pientaloalueen turvalliset katuleveydet? Tarvitaanko erillisiä jalkakäytäviä?

-ottiko kaupunki liian suuren liikenneturvallisuusriskin avatessaan linjan 44 Tammipääntielle?

-miten voimme parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta ylittäessämme Pitkäjärventien?

-millä rakennustoimenpiteillä ja liikennemerkeillä katkaisemme läpikul liikenteen asemakaavan esittämissä kohdissa? Vai tarvitaanko katkaisuja lainkaan?

Tässä joukko ajankohtaisia kysymyksiä, joista viime aikoina olen vaihtanut ajatuksia jupperilaisten kanssa. Sinulla, jupperilainen on varmasti liikenteemme turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä ja vastauksia. Tule syyskokoukseen keskustelemaan näistä asioista. Yksi hyvä liikenneturvallisuutta edistävä oivallus toteutettuna voi pelastaa meidät onnettomuudelta.

Liikenneturvallisuus on ollut tämän vuoden aikana korostetusti esillä julkisessa keskustelussa. Onnettomuusluvut ovat huolestuttavasti nousseet. Johtuuko tämä teittemme ja katumme huonosta kunnosta? Voisiko syy olla meidän suhtautumisessamme liikenteeseen? Syitä on helposti löydettävissä sekä teistä että meistä.

Me jupperilaiset olemme vihdoinkin 31 vuoden odotuksen jälkeen saaneet oman pelikentän. Sateisesta syksystä johtuen pieniä viimeistelytyöitä joudumme siirtämään ensi kevääseen.

Pelikentän avajaisia vietettiin Jupperin Lysteissä 31.8.1986. Oli ilo katsella, kun noin 150 jupperilaista nuoremasta vanhempaan osallistui avausjuoksuun, jossa kentän poikki pingotettu sinivalkoinen nauha yhdessä juostiin poikki. Kentälle ei ole määriteltä mitään erityistä käyttömuotoa. Nykyisellään se palvelee kaikenikäisiä ja soveltuu monenlaisiin kesäpeleihin ja -leikkeihin. Talvella kenttä sopisi mainiosti luistinradaksi.

Pelikentän aikaansaaminen Jupperin Rantapuistoon on talkootyön tulos. Materiaaleja ja konetöitä varten olemme saaneet talkooavustusta kaupungilta. Kiitos Espoon kaupungille. Ilman avustusta pelikenttä ei olisi valmistunut.

Jupperilaisista kentän rakentamiseen on merkittävästi osallistunut Kai Haapamäki, johtokuntamme moni-

vuotinen jäsen. Hän on aikaansa säästämättä valvonut rakentamista, tehnyt materiaali- ja konehankinnat sekä osallistunut sataprosenttisesti kaikkiin kentän rakentamiseen liittyviin pienimittaisiinkin talkoisiin. Kiitos Kai merkittävästä ja uhrautuvasta työstä meidän kaikkien jupperilaisten hyväksi.

Toivon pelikentälle runsasta urheilua ja pelihenkistä käyttöä!

Pekka Perttula



PÄÄTOIMITTAJAN PALSTA

Olemme saaneet kyläämme uuden bussilinjan, 44 Tammipääntie - Friisinkoinaan. Tämän uuden linjan osalta olemme nyt tilanteessa: "ensin tuli busseja". Tien muokkaamista liikenteeseen soveltuvaksi joudumme varmasti odottamaan pitkään, ellei talven kuluessa kovin monelle käy huonosti Tammipääntien mutkissa.

Niille mutkille on tehtävä jotakin. Teoriassa tänne Jupperiin ajetaan pikkubussilla, käytännössä kuitenkin täysimittainen busseja mäyttää olevan yleisempi näky kapealla ja mutkaisella tiellä.

Jo ennestään heikko liikenneturvallisuus on linjan myötä siitäkin heikentynyt ja ranta-alueen asukkaat ovat menettäneet suoran yhteyden Helsinkiin. Toisaalta, Pohjois-Jupperin liikenneolot ovat kohentuneet, sillä vuosiin ei täältä ole ollut mitään yhteyttä minnekään.

Lehtien yleisönosastokirjoituksis-

sa on otettu kovasti kantaa sekä uusien linjojen puolesta että sitä vastaan. Linja tuntuu palvelevan joitakin asukkaita hyvin, joitakin ei ollenkaan.

Jotenkin tuntuu siltä, että Sight-Seeing-tarkoituksiin linja soveltuu erinomaisesti, kierteleehän se kaikki risutiet Laaksolahden ja Rastailan alueella. Leppävaarassa töissä käyviä se palvelee myös, edellyttäen, että matkustaja pitää bussissa istumisesta ja on valmis lähtemään neljännestantia tavallista aikaisemmin töihin.

Ihmetyttää, miksi Riihiniityntien linjaa ei pidennetty kulkemaan tämän uuden bussin päätepysäkille Tammipääntielle? Sillä olisi sentään päässyt suorinta tietä Helsinkiin ilman mitään Leppävaarassa tapahtuvia vaihtoja ja odottamisia.

Talviliukkaiden ajaksi lienee viisasta varoa joutumasta noihin mutkiin tuolla mäessä samanaikaisesti bussin kanssa. Varmuuden vuoksi.

Juhani Tarvas

RYÖPPY

Keskittymistä, omaan itseensä vajo- non, sanoilla tehdyn maalauksen?amista, uppoutumista sielunsa sy-vyyteen, lihassyitten hienosäätöä, Kyllä näin on. Se näkyi Arto Brygga-voiman vapauttamista, päättäväisyyt-ren kasvoilla kilpailun jälkeen haas-tä. Laukaus! Räjähävä kiihtyminen, tattelutilaisuudessa ja naisjuoksija latauksen purkaminen liikkeeksi. Ingridin hahmosta hänen tehdessään Kolme askelta, ponnistus, kolme as- kympin juoksua, oikealla kädellä hi- kelta, hyppy, kolme askelta, aita. keä pyyhkien tasaisen maneerisesti. Ei mitään muuta. Voitto. Ei. Keski- Kummatkin olivat täydellisiä suorituk- ty vain tehtävään, juoksuun. Räjäh- sia, nautittavia taidetapahtumia. Ta- säpainoisia suorituksia, joille ihmi- sen sisäinen hehku, inspiraatio, hen- kinen varmuus ja suorituksen aitous

Viimeinen este, loppusuora. Vilkai- antoivat nautittavan silauksen. su sivulle. Onko muita? On. Syöksy, heittäydy, voita.

SR

Parturi

Kampaamo
AS

Anneli Salmi
Laaksoahdentie 41
Puh. 593 554



Et ollut kyllin hyvä. Edelläsi oli joku toinen teräksinen vartalo sa- lamointi silmissään. Ohi.

Urheilu on parhaimmillaan kuin tai- detta, hienon akvarellin, maalauk- sen luomista. Kunkin värin pitää olla paikallaan, taustan täydelli- sen, mielen, käden, siveltimen, kaikkien tasapainossa.

Onko henki ja ruumis sittenkin sa- ma, voivatko samat voimat ja tun- teet saada aikaan urheilutapahtu- man, maalauksen, musiikin tai ru-



VESIJOHTO-LIIKE
POHJOIS-ESPOON PUTKI OY
LAAKSOAHDENTIE 41 ESPOO 73 PUH. 59 25 80



YHDYSPANKKI
Meidän pankki

JUPPERIN OMAKOTIYHDISTYS RY

S Y Y S K O K O U S

Jupperin Omakotiyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään maanantaina 24.11.1986 klo 18.30 Jupperin koululla.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 7 §:ssä määrätyt asiat.

Esityslista

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja ääntenlaskijat
- 3 Todetaan kokouksen laillisuus
- 4 Todetaan kokouksen osanottajat ja heidän äänivaltaisuutensa
- 5 Määrätään yhdistykselle suoritettavien, sääntöjen 4§:ssä mainittujen liittymis- ja jäsenmaksujen suuruus
- 6 Päätetään johtokunnan jäsenille ja tilintarkastajille mahdollisesti maksettavista palkkioista ja matkakorvauksista
- 7 Käsitellään johtokunnan esitys v. 1987 toimintasuunnitel-
maksi
- 8 Esitetään vahvistettavaksi johtokunnan esitys talousarvios-
ta vuodelle 1987
- 9 Valitaan johtokunnan puheenjohtaja toimintavuodeksi 1987
- 10 Valitaan sääntöjen 8 §:n mukaan johtokunnan jäsenet vuodek-
si 1987
- 11 Valitaan vuodelle 1987 kaksi tilintarkastajaa ja heille
kaksi varamiestä
- 12 Valitaan edustajat kokouksiin, joissa yhdistyksellä on
edustusoikeus
- 13 Päätetään muista esille tulleista asioista

Virallisen kokouksen jälkeen keskustelemme alueemme liikenneturval-
lisuusasioista alustajana dipl.ins. Juhani Vuola Espoon kaupungin
kadunsuunnitteluosastolta.

Johtokunnan puolesta

Pekka Perttula
puheenjohtaja

Kahvi- ja pullatarjoilu

TERVETULOA !

JUPPERIN LYSTIEN TULOSSATO.

- | | |
|---------------------|----|
| 3. Haapamäki, Marja | 22 |
| 4. Mitrunen, Ulla | 16 |

Tikanheitto

TIEN

Miehet

- | | |
|----------------------|----|
| 1. Niiranen | 43 |
| 2. Mönkkönen, Kalevi | 38 |
| 3. Tarvainen, Erkki | 37 |

Pojat alle 16 v.

- | | |
|---------|----|
| 1. Tomi | 31 |
| 2. Sami | 31 |

Pojat alle 12 v.

- | | |
|---------------------|----|
| 1. Haapamäki, Jukka | 20 |
| 2. Erke, Tuomas | 17 |
| 3. Turkka | |
| Vapaakallio, Matti | |
| Ilola, Teemu | 5 |

Naiset

- | | |
|--------------------|----|
| 1. Luhtajärvi | 38 |
| 2. Lukander, Suvi | 34 |
| 3. Mitrunen, Liisa | 30 |

Tytöt alle 16

- | | |
|----------------------|----|
| 1. Perttula, Minttu | 19 |
| 2. Arhoma, Henriikka | 17 |

Tytöt alle 12 v.

- | | |
|--------------------|----|
| 1. Perttula, Jonna | 25 |
| 2. Tarvainen, Meri | 22 |

Hyvää tavaraa halvalla!

Sesto

Aukioajat: ark. 9-20 la 9-16

Lähtderannan Pesula Ky

Lähtderanta 1 C. Puh 598 502

Pankki SYP Lähtderanta 221338-1029

SUUNTO OY

Juvan teollisuus. 8 ESPOO 92, puh. 847033
Kompasseja ja tarkkuusinstrumentteja

TAIMIMYYNTI Carita Huttunen PLANTFÖRSÄLJNING

LÄHTDERANNANTIE 20
KÄLLSTRANDSVÄGEN
ESPOO 02720 ESBO

☎ 90-59 64 51

Kampaamo-Parturi PÄHKINÄ-HIUS

Eeva Silfvenius, Mantelikuja 1, 01710 Vantaa 71
Puh. 844 567, ark. 9-18, la 8-14

RAKE

JUPPERIN OMAKOTIYHDISTYS RY

EHDOTUS TOIMINTASUUNNITELMAKSI VUODELLE 1987

1. YLEISTÄ

Vuoden 1987 toimintasuunnitelmassa painopiste on asetettu omakotiyhdistyksille perinteisesti tärkeille toimintasektoreille

- tiedotustoiminta
- toimenpiteet kotiseudun kehittämiseksi ja omaleimaisuuden säilyttämiseksi
- virkistys- ja harrastustoiminnan järjestäminen tasapuolisesti kaikille harraste- ja ikäryhmille
- asukkaiden juurruttaminen kotiseudulleen.

2. TIEDOTUSTOIMINTA

- 2.1 Jäsenlehti toimitetaan noin neljänä numerona ja jaetaan peittojakeluna koko Jupperin alueelle.
- 2.2 Keskusjärjestölehdet jaetaan peittojakeluna alueen asukkaille.
- 2.3 Alueen kehitystavoitteista tiedotetaan asukkaille, päätöksentekijöille, muille yhdistyksille ja keskusjärjestöille.
- 2.4 Ajankohtaisista yhdistystapahtumista ja alueen asukkaita kiinnostavista uutisista tiedotetaan peittojakeluna tai/ja ilmoitustaululla.

3. KUNNALLISET TOIMENPITEET

- 3.1 Kiirehditään vesijohdon ja jätevesiviemärien rakentamista Jupperi III-alueella. Tavoitteena rakennustoimenpiteiden aloittaminen 1980-luvulla.
- 3.2 Seurataan ja kiirehditään Jupperi I asemakaavan muutostyötä.
- 3.3 Seurataan Jupperi II asemakaavoitusta. Tavoitteena pidetään nykyistä tonttijakoa ja katuverkkoa noudattavaa "omakotimaista" kaavaratkaisua.
- 3.4 Kiirehditään Jupperi III asemakaavoituksen käynnistymistä.

- 3.5 Suunnitellaan ja esitetään liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Tavoitteena erityisesti Tammi-pääntien ja Laaksolahdentien turvallisuuden parantaminen, Jupperi I kaavassa esitettyjen liikennejärjestelyjen toteutuminen ja turvallinen suojatieverkosto.
- 3.6 Pyritään kehittämään julkisen liikenteen palvelutasoa. Esitetään rakennettavaksi turvalliset pysäkkitilat Laaksolahdentielle ja Tammipääntielle.
- 3.7 Valvotaan koulu-, terveys- ym. palvelujen kehittymistä alueellamme. Tavoitteena koulun laajentaminen, jotta peruskoulun luokat 1 - 6 mahtuvat kouluun.
- 3.8 Jatketaan aktiivista toimintaa seudullisten läpikulkuväylien, kuten Kehä II toteuttamiseksi siten, että läpikulkuliikenteen ongelmia voidaan alueellamme vähentää.
- 3.9 Vastustetaan ympäristöhaittoja aiheuttavia toimenpiteitä.
- 3.10 Esitetään tehostettavaksi Pitkäjärven veden laatua parantavia toimenpiteitä.
- 3.11 Valvotaan Radon-tutkimuksen edistymistä Espoossa.

4. PERINNEKERUU

- 4.1 Jatketaan alueemme tietojen taltiointia ääni- ja kuvanauhalle. Julkaistaan jäsenlehdessä artikkeleja Jupperin historiasta.
- 4.2 Kerätään kuva-, asiakirja- ym. aineistoa Jupperin kehitysvaiheista.
- 4.3 Avustetaan tarvittaessa kotiseutuamme käsittelevän esittelyaineiston aikaansaamisessa kouluopetusta varten.

5. VIRKISTYS- JA HARRASTUSTOIMINTA

- 5.1 Järjestetään koko perheen kesätahtuma, Jupperin Lystit.
- 5.2 Järjestetään hiihtokilpailut kaikenikäisille.
- 5.3 Järjestetään teatteritapahtuma ja/tai lausuntatilaisuus tms.

- 5.4 Järjestetään koko perheen kotiseuturetki.
- 5.5 Jatketaan liikuntatoimintaa pelaamalla mm. lentopalloa kesäisin Jupperin rantaniityllä ja talvisin Jupperin koululla.
- 5.6 Järjestetään kurssi- yms. toimintaa.
- 5.7 Jatketaan nuorten tanhuharrastusta.

6. VÄLINELAINAUS

- 6.1 Jatketaan välinelainausta. Korjaus- ja huoltokustannusten peittämiseksi peritään kalustovuokraa käyttöpäiviltä oksasilppurista, maajyrsimestä, sahasta ja mehupuristimesta 20,-. Jyrän lainaus on ilmainen. Välineiden väärästä tai virheellisestä käytöstä aiheutuneista rikkoutumisista peritään kohtuullinen korvaus.
- 6.2 Varaudutaan kalustohankintoihin asukkaiden ehdotusten perusteella.

7. JÄSENMAKSUT

- 7.1 Jäsenmaksua ei peritä.
- 7.2 Yhdistykseen liittymismaksuna peritään 100,-/jäsen.
- 7.3 Kannattavan jäsenen jäsenmaksu on 200,-/vuosi.

8. HALLINTO

- 8.1 Yhdistyksen asioita hoitaa johtokunta apunaan toimikunnat.
- 8.2 Yhdistys osallistuu niihin keskusjärjestöjen kokouksiin, joissa yhdistyksellä on edustusoikeus.
- 8.3 Yhdistys järjestää ja osallistuu kokouksiin, joista on hyötyä alueellemme ja sen asukkaille.

9. YMPÄRISTÖN HOITO JA KEHITTÄMINEN

- 9.1 Järjestetään uimarannan kunnossapitotalkoot.
- 9.2 Järjestetään Jupperin rantapuiston rakennus- ja kunnossapitotalkoot. Viimeistellään urheilukenttä valmiiksi. Käynnistetään toimenpiteet Jupperin rantapuiston kehittämiseksi nykyistä monipuolisemmaksi.

9.3 Järjestetään yleisten alueiden siivoustalkoot ja jätteen poiskuljetus.

10. KULUTTAJAVALISTUS

Järjestetään omakotiasumiseen liittyviä ja asukkaita palvelevia tilaisuuksia.

11. YLEISAVUSTUKSET

Haetaan avustuksia toimintamme tukemiseksi talousarvioehdotuksen mukaisesti.

Toimintasuunnitelman toteutuminen riippuu olennaisesti talousarvioehdotuksessa eriteltyjen avustusten saamisesta.

KUUSAMOON..



KUUSAMO - NATURA 86
3. VALTAKUNNALLISET
KOTISEUTUPÄIVÄT 1-3.8.86
LUONTO - KOTISEUTUNI

Suomen kesä on täynnä tapahtumia ja ilmestyivät ensimmäiset porot maanpäiviä. Valtakunnalliset Kotiseututien laitaan ruokailemaan. Mukana päivät ovat eräs niistä. Nimestään olleet lapsenlapset ihastuivat vilhuolimatta ne päivät eivät ole ryp-pittömästi niistä. Ja kyllähän niipyotsaista rukinlapakulttuurista. To-tä sitten riittikin, melkein haitak-kihan niihin liittyy hiukan tätäkin si asti.

puolta, onhan melkein joka kylässä nykyään kotiseutumuseo.

Useita vuosia päiviä ja paikkakuntia kierrellessä on tullut tutustuttua kotimaiseen työhön, taitoon ja osaamiseen. Kukin kunta tai kaupunki, joka vuotuiset Kotiseutupäivät saa järjestettäväkseen, esittelee alueensa entiset ja nykyiset taidot ja tiedot. Järjestäjät haluavat toki onnistua, koska päivät tuovat paikkakunnalle runsaat tuhat henkeä vieraita. Siinä joutuvat pienempien kuntien järjestelijät käyttämään kekseliäisyyttään, jotta kaikki vieraat saataisiin majoitetuiksi ja edellistä järjestäjää parempi ohjelma toteutetuksi.

Kesän -86 Kotiseutupäivät olivat Kuusamossa. Jupperista ajatellen matka tuntui tosi pitkältä, mutta kyllä se silti kannatti ajaa. Juuri kun alkoi olla "pinna kireällä" ajamisesta ja autossaistumisesta

Vuosia oli kulunut edellisestä Kuusamossa käynnistämme ja hämmästyksemme oli suuri, kun pienen kirkonkylän sijasta löysimme uudenaikaisen keskustaaajaman suurine marketeineen viereilläään suuret koulukeskukset. Silloin kauan sitten porot kävelivät kylätiellä vastaan, nyt ainoastaan kesäpukuiset turistit.

Päivien ohjelma noudattaa joka kerta samaa kaavaa. Perjantaina viralliset kokoukset, näyttelyjen avajaiset, lauantaina retket ja sunnuntaina pääjuhla, jonka jälkeen haikein mielin kotiin lähtö.

Retkipäivän aikana tutustuimme Rukan maisemiin. Vaikka hiihtomäet hisseineen, laakeammat rinteet hirsimajoineen ja alue muinekin rahareikineen on menettänyt varmaan paljon alkuperäisestä luonnostaan, se on edelleenkin vaikuttava näky ilmestyessään autolla etelästä päin saapuvan näköpii-

riin yli muiden vaarojen.

Kiertelimme vaarojen rinteitä ja ihastelimme valtaisia näkymiä, kunnes äkkiä noussut ukonilma yllätti ja ajoi lomakylän pikkuiseen mökkiin aamua odottamaan.

Sunnuntai valkeni hiukan sadetta uhkaillen ajaessamme kohti Käylän rajaseutukirkkoa kuuntelemaan jumalanpalvelusta. Aivan uusi kirkko melkein koskemattomassa korvessa, näin se ensisilmäyksellä näytti. Olihan siinä asutustakin lähellä, mutta sopivasti piilotettuna, ettei heti huomannutkaan.

Iltapäivällä aurinko paistoi melkein pilvettömältä taivaalta pääjuhlaan osallistuvan yleisön iloksi.

Kyllä Kuusamo ja kuusamolaiset ansaitsevat raivaajapatsaansa, joka paljastettiin pääjuhlan yhteydessä. Ne tuhot, jotka sodat ovat Kuusamolle aiheuttaneet, ovat olleet erittäin raskaat jo pelkkien numeroidenkin valossa. Talvisodassa tuhottiin 340 tilan rakennukset, jatkosodan aikana koko kirkonkylä

ja saksalaiset poistuessaan polttivat 645 asuinrakennusta, toistatuhatta talousrakennusta ja yli sata liike- tai muuta julkista rakennusta. Voi sanoa liioittelematta Kuusamon nousseen tuhkasta.

Päiviin sisältyi niin paljon ohjelmaa, että siitä riittää muisteltavaa koko talveksi. Kuusamostakin saimme sellaisen rautaisannoksen tietoa, jota ei muuten ehkä olisi tullut koskaan hankittua. Nyt se jää muistoksi kesästä -86 ja on mukava odotella seuraavia Kotiseutupäiviä, jotka ovat Naantalissa 7 - 9.8-87.

Eila Räisänen



ÄSSÄ
lähikauppias
LAAKSOLAHTI
Kauppias Väinö Kiuru
LAAKSOLAHDENTIE 41
☎ 595846
ARKISIN 9-19 LAU. 9-15

V P K

Tässä tämän päivän haave, uusi uljas paloasema, jossa on toimitilat palo- ja pelastustyötä tekeväille vapaaehtoiselle palokunnalle.

Rakennus on 440 m² pohjapinta-alan suuruinen, josta palokunta pitää itsellään 150 m². Palokunnalle jäävät tilat käsittävät yhden autotallin, saniteettitilat ja kerhohuoneen, jota voidaan pitää opetus- ja kokoustilana.

Espoon kaupungin päätös osallistumisesta uuden paloasemarakennuksen rakentamiskustannuksiin viipyy. Näyttää siltä, että mikäli haluamme uuden asemarakennuksen lähitulevaisuudessa, meidän on se itse rahoitettava ja rakennettava. Tästä syystä olemme pakotettu luopumaan suurimmasta osasta rakennusta tällä hetkellä ja vuokraamaan se ulkopuoliselle, jotta voisimme edes haaveilla uudesta asemarakennuksesta.

Tulevan rakennuksen rakennuskustannukset on pidettävä kurissa, ja pysyyhän ne: talkootoimintahan on VPK:n aatteen mukaista. Tämä voi olla vetoamus vaikka niille, jotka voisivat osallistua talkoisiin, kunhan asiat saadaan siihen malliin.

Palokunta on rekisteröity yhdistys, jonka tehtävänä on luoda puitteet ns. hälytysosastolle, joka antaa tarvittaessa apua Espoon palolaitokselle. Lisäksi palokunnassa toimii nuoriso-osasto, jonka tarkoituksena on palokunnan jatkuvuuden säilyttäminen ja VPK-toiminnan ylläpitäminen.

TOIMINTAAMME MUKAAN VOI AINA TULLA!

Kilpailemme palokuntataidoissa, opimme sammutus- ja pelastustoimintoja ja käymme n. 10-20 palo- ja pelastushälytyksessä vuosittain. Tähän toimintaan saamme koulutusta jatkuvasti, jotta pärjäämme vaativissa sammutustöissä.

Torstai on miehistön harjoituspäivä klo 18.30-20.00.

Tiistai on nuorten harjoituspäivä klo 18.00-19.30.

TULE MUKAAN TOIMIMAAN !!!

Pj VPK 50 v.

Onko Sinulla ompelupulmia? Tekisi-
kö mielesi ommella jotain, mutta et
rohkene leikata vaatetta?

Omakotiyhdistyksen ompelukerho

kokoontuu joka kuukauden 4. maa-
nantai klo 19 - 21.30 Laaksolahden
monitoimitalolla.

Tule ja tuo mukanasasi kangas, kaa-
vat, ompelutarvikkeet ja suunnitel-
masi. Jos myös haluat aloittaa jo
työn ompelun, oma kone täytyy olla
mukana.

Mukaan!

IP.

ESPOON PUUKESKUS

on rakennustarvikeliike, josta saat puutavaraliikkeen ja
rautakaupan palvelut

- SAMASTA PAIKASTA • SAMALTA MYYJÄLTÄ
- KANNATTAA TUTUSTUA JA TULLA VAKIOASIAKKAAKSEMME
- KUUMAT RAKENTAJAIN TARJOUKSET
 - SEURAA ILMOITTELUA

Poikkeaa taloon

Puukeskus Oy

Espoon palvelupiste
Kilo, Turuntie 121

Puh. 594 155
Avoimna
ark 7.30—17.00
la 9.00—13.00

- PASSIKUVAT
 - FOTO-, LAHJA- JA
PAPERITAVARAT
- ARK. 10—18, LA. 10—13

FOTOLAHJA OLGA

Karakalliontie 4 A

Fotolahja Olgasta

saat lisäksi ajankohtaiset

★LAHJATAVARAT

ja tarvitsemasi

★PAPERITUOTTEET

★PASSIKUVAT ODOTTAESSASI

Liike on avoinna:

Ma-to klo 10—18

Pe klo 10—17

Lauantait suljettu kesäajan

Fotolahja Olga

Karakalliontie 4 A
02620 ESPOO, p. 5091 519

Muistakaa tuttavianne
merkkipäivinä
puutarhamme
LAHJAKORTILLA

Kom ihåg era vänner
på bemärkelsedagarna
med vårt
PRESENTKORT

**KESTÄVIÄ KOTIMAISIA TAIMIA
HÄRDIGA INHEMSKA PLANTOR**

KY TOLPPOLAN TAIMISTO KB

Anfallintie 02920 ESPOO 92

puh. 90-841 002 ja 841 152



18.08 - 22.10.86 arkisin - vardagar kl. 8.00 — 19.00. la-su, lörd-sond kl. 9.00 — 14.00.

MURINAA

Syksy on jo pitkällä ja talvi taas tekee tuloaan, mutta silti lienee aiheutta palata viimekeväisiin siivoustalkoisiin ja romujen kuljetukseen, sillä niissä ei kaikki ollut aivan kohdallaan.

Kulunut kesä mukavine muistoinen on tehnyt tehtävänsä. Se on hionut tästä kirjoituksesta pahimmat kulmat pois, joten voidaan olettaa, että asiaa tarkastellaan nyt riittävän objektiivisesti, tai ainakin pitäisi näin olla.

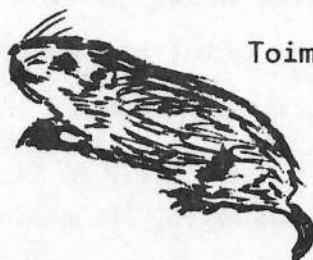
Siirtolavojen täyttyminen oli viime keväänä ennätysellisen nopeaa ja kuljetuskertoja tuli puolisen tusinaa. Tämä johtui paljolti siitä, että käsite: "palamaton talousjäte" sai yhtä monta tulkintaa kuin oli tulkitsijoitakin.

Peltikattoromut, autonraadot sun muut tiilimurskat ja rakennusmuovit eivät missään tapauksessa kuulu kategoriaan "palamaton talousjäte". Ne tulee jokaisen omalla kustannuksellaan hoitaa kaatopaikalle. Jo vähäisellä mielikuvituksella pystyy ajattelemaan, miten runsaasti tilaa siirtolavalta vie

irtirevitty peltikatto. Sehän valtaa koko lavan, eikä siihen sitten enää muuta mahdukaan! Ja kauankos riski mies aina yhtä siirtolavallista romua kerää rakennustyömaan jätteistä!

Johtokunnan puitteissa on vakavasti harkittu romujenkuljetuksen uudelleenorganisointia, jotta tällainen väärinkäyttö ei enää ensi keväänä toistuisi. Mikäli asiointilaan ei saada muutosta, on tietenkin myös mahdollista lopettaa koko romujenkuljetus. Tuntuu epäoikeudenmukaiselta, että jotkut hyödyntävät asiaa mainitunlaisella väärinkäytöllä ja pilaavat mahdollisesti koko hyvän asian.

Haluamme varmaankin kaikki asuinympäristömme säilyvän siistinä ja ruummentavien rojujen pysyvän poissa lähimetsikoista ja ojien varsilta. Tähän päästään vain, jos harjoitamme edes jonkinasteista itsekritiikkiä. Toivottavasti ensi keväänä osaisimme tulkita käsitteen "palamaton talousjäte" hieman ahtaammin!



Toimitus

LOMALLA

Olimme viettämässä lomaa Kuusamos-
sa. Se oli todella hauskaa. Siellä
oli paljon puita. Oli siellä myös
järviä ja poroja.

Me menimme uimaan. Vesi oli kylmää.
Menimme myös ongelle. Mytta kala-
onni ei suosinut meitä. Emme saa-
neet mitään. Meillä ei ollut asun-
to - vaunua vaan pakettiauto. Me
nukuimme siinä. Kun aamulla herä-
sin, en tiennyt missä olin. Söimme
ulkona. Sitten lähdimme ajamaan.

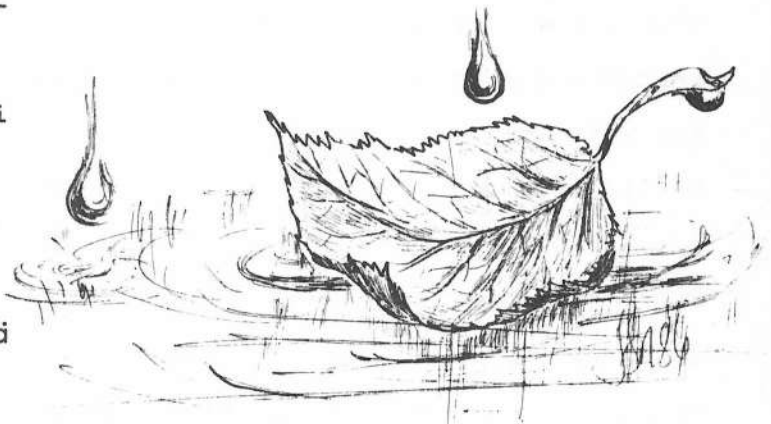
Menin takahytettiin päivä-unille.
Kun heräsin olimme kaukana nukku-
ma-paikasta. Olimme melkein siellä
minne olimme menossa. Tulimme pe-
rille. Olimme jo aikoja sitten ol-
leet Kuusamossa. Nyt olimme tul-
leet kotiseutupäiville. Siellä oli
paljon väkeä. Menimme joukkoon.
Mutta ensin menimme hakemaan kas-
sit. Kassi oli säkkikangasta ja
siihen oli lisätty naru josta sitä
voi kantaa. Saimme kasseja kaksi.
Ne riittivät meille. Olisimmehan
mekin saaneet, siis Jesse ja minä
mutta kun meitä ei ollut etukäteen
ilmoitettu, niin emme saaneet.

Menimme sisään etuovesta. Me menim-

me syömään perinneruokaa. Me söimme
alkuruokana tuuvinkia ja jälki-ruu-
aksi uunijuustoa. Oli siellä myös
esitys, se liittyi kotikyläiltaan
Kantokylässä. Olinhan minä kilpai-
lussakin, meinaan kalastus-kilpailus-
sa. Mutta voittoa ei tullut. Siellä
oli aikuisille soutu-kilpailut. Me-
nimme katsomaan niitä. Sitten lähdim-
me pois koska alkoi tulla pimeää.
Menimme hakemaan uutta nukkuma-paik-
kaa.

Kirjoitti:

Jenni Maria Lindholm 8 v.



RAUTAISANNOS

RAUDAN SYNTY.

Wuorest on weden sikia
Tulen synty Taivahasta
Raudan synty ruostehesta,
Oi sinua rauta raucka
Kyllä tieden kusta tulit
Kusta synnyit sikesit
Tuolda tuli rauta raucka,
Suon sisältä maan navalda
Masta keski korkiasta.
Oho sinua rauta raucka,
Et sä silloin suri ollut
Etsä suri eike pieni,
Kuin sinua suosta sotkettihin
Wetelästä wellottihin
Saatihin sawen seasta

Väitöskirja P.A.Gadd-C.R.Giers
Indicia Mineralogiae in Fennica
1767. Turun Yliopisto.

1808 - 1809 käyty Suomen sota oli irroittanut Suomen entisen emämaansa Ruotsin tuntumasta ja katkaissut pääosin sekä sivistykselliset että kaupalliset siteet länteen päin. Onneksi Suomessa oli ennakkoluulottomia, kaukokatseisia ja tarmokkaita henkilöitä, jotka

heti rauhan tultua alkoivat päättäväisesti ajaa suomalaisen elinkeinotoiminnan kehittämistä ja saivatkin silloisen Venäjän avaramielisen, vaikka häilähtelevän hallitsijan Aleksanteri I:n kiinnostumaan Suomen elämän ja elinkeinotoiminnan kaikenpuolista kehittämisestä.

Vuoriteollisuuteen asetettiin suuria toiveita ja kaivostoimintaa ryhdyttiin kehittämään siltä pohjalta, että Suomi olisi lähes omavarainen rautatuotannossaan. Suomen Senaatti esittikin vuonna 1815 keisarille Hämeenkyllän kaivoksen tarkempaa tutkimista. Tutkimukset aloitettiin valtion toimesta vuonna 1825, kaksi vuotta myöhemmin, kuin tarmokas ja päättäväinen Nils Nordenskiöld oli tullut Suomen vuoritoimen johtoon, ja johtivat lopuksi jatkuvaan kaivostoimintaan aina vuoteen 1860 asti.

Hämeenkyllän rautaesiintymä oli kylä tunnettu jo aikaisemminkin. Vuonna 1769 oli vuorivouti J.A.Liljeqvistin toimesta suoritettu koekaivauksia. Varsinaista kaivostoimintaakin oli esiintynyt vuosina 1786 - 1788. Kustaa III:n sota katkaisi malminnoston.

Tällöin oli Skobbaksen ratsutilan mailla sijaitseva Vanha kaivos louhittu 22 kyynärää syväksi ja Uusi kaivos 23 kyynärää, eli kaivokset olivat vajaan 14 metrin syvyiset.

Tunnettu Anjalan salaliiton mies ja Suomen postitoimen järjestäjä, valtioneuvos Gustaf Wilhelm Ladau oli poliittisten ansioittensa avulla saanut vallattua 1825 Hämeenkylässä vanhat malmiesiintymät, mutta heikon taloudellisen asemansa vuoksi ei saanut varsinaista louhostoimintaa käyntiin. Ladau kuoli v. 1833.

Toukokuussa 1833 käskettiin Suomen kenraalikuvernööriä hankkimaan tietoja, voidaanko Suomessa valaa linnoitustykkejä. Tällöin Nordenskiöld jätti ehdotuksen, että tätä toimintaa varten perustettaisiin valtimo Kvarnbackaan Vantaankoskelle, jossa olisi helposti saatavissa vesivoimaa ja jonne voitaisiin vaivattomasti kuljettaa Sillbölestä, Kårbölestä, Munksnäsistä, Stansvikistä, Jussaröstä ja Hämeenkylästä malmia.

Valtion tykkivalimoa ei Vantaankoskelle toki perustettu, mutta ajatus

"poiki" Vantaan Ruukki Oy:n, jonka osakkeita silloiset isänmaalliset maamme johtavat sivistys- ja taloushenkilöt kokivat jopa velvollisuudekseen merkitä. 15.3.1836 valtasi Vantaan Ruukki Oy Hämeenkylässä malmi-ot ja työt kaivoksella lähtivät käyntiin.

Malmi esiintyi Hämeenkylässä kahdessa rinnakkaisessa idästä länteen kulkevassa jaksossa. Runsaimmin malmia tuottavat kaivokset olivat eteläisessä suonessa, jonka länsipäässä sijaitsivat ns. Suokaivokset. Vähäisin näistä oli Läntinen Suokaivos, joka oli käytössä vuosina 1842 - 1843 ja 1848. Malmi esiintyi siinä myhkyinä ja loppui pian.

Tärkeämpiä kaivoksia olivat Läntisestä Suokaivoksesta noin sadan metrin päässä olevat kolme muuta kaivosta, joista pohjoisinta kutsuttiin Yläsuokaivokseksi ja eteläisintä Alasuokaivokseksi. Tästä itään avattiin vielä uusi aukko, joka kuitenkin noin 20 metrin syvyydessä yhdistettiin edelliseen. Ylä- ja Alasuokaivos antoivat runsaasti malmia vuoteen 1848 asti. Vuonna 1849 lopetettiin työt kokonaan kaivoksen pohjalla. Tällöin

kaivosten syvyys oli noin 24 - 27 metriä.

Suokaivosten läheisyyteen avattiin myös muita vähäarvoisempia kaivosaukkoja, joista mainittakoon Itäinen Suokaivos, joka vuonna 1852 louhittiin yhteen Ylä- ja Alasuokaivoksen kanssa, Lönnäs- niminen aukko ja Hagan kaivokset. Suokaivokset hylättiin vuonna 1854.

Pohjoisella malmijaksolla Vantaan Ruukin aikana tyhjennettiin ns. Vanha kaivos vedestä, mutta todettiin sen sisältävän niin vähän malmia, että se hylättiin ja siitä länteen avattiin aukko nimeltään Uusi kaivos, joka hylättiin vesiperäisyyden vuoksi v. 1838, mutta otettiin uudelleen käyttöön, kun vuorimekaanikko E. Berndtson oli laatinut uuden pumppulaitteen. Kaivosta louhittiin vuosina 1840 - 1843. Lähellä Vanhaa kaivosta avatut Weckströmin ja Rönnerbergin kaivokset jätettiin malmin loppumisen vuoksi vuosina 1839 - 40. Pohjoisen jakson itäisin kaivos, Lönnberginkaivos ja sen viereen avattu uusi louhos hylättiin 1841- 43 huonotuottoisina.

Vuonna 1857 avattiin vielä Uusi Suokaivos, jota louhittiin kolmen vuoden ajan.

12.11.1846 valtasi Vantaan Ruukki Oy Juppin furiiritalon maalla olevan malmiesiintymän, joka on Hämeenkylässä eteläisen malmion jatke. Uudesta Jupin kaivoksesta löydettiin malmia elokuussa 1854. Tällöin kaivoskuilu oli 19 metriä syvä ja 8,5 m halkaisijaltaan. Kaivosta louhittiin 10 - 12 miehen voimalla vuoteen 1860 asti, jolloin koko kaivostoiminta alueella loppui. Tällöin kaivos oli 31 metrin syvyinen.

Vuonna 1849 oli Vantaan Ruukki Oy:n pakko myydä taloudellisten vaikeuksien vuoksi koko teollisuuslaitos siihen liittyvine sahoineen ja myllyineen, Hämeenkylässä kaivoksineen ja muine oikeuksineen Teijon Ruukin omistajalle lakimies Victor Zebor Bremerille. Hän oli erittäin yritteliäs liikemies ja laajensi toimintaansa kaikin tavoin. Hänellä oli kuitenkin vaikeuksia, lähinnä valtiolta saamiensa lainojen hoidossa, vaikka ne osin olivat korottomia ja erittäin pitkäaikaisia. Lisäksi oli puhjennut ns. Itämainen sota, joka vaikeutti

toimintaa. Sodan aikana oli V.Z. Bremer solminut Venäjän valtion kanssa kuulien ja pommien hankinnasta suuren sopimuksen, jonka pohjalta Vantaan laitokset muutettiin sopiviksi tähän uuteen tarkoitukseen. Rauhan tultua 1856 Venäjän valtio irtisanoi sopimuksen aikaansaattaen Bremerille erittäin suuren taloudellisen tappion. Lisäksi Englannista tuleva parempilaatuinen ja halvempi metalli aiheutti, että tuotantokustannukset kotimaisessa raudanvalmistuksessa olivat suuremmat kuin hinta, mikä materiaalista saatiin. Tämä johtikin Teijon ruukin pakkohuutokauppaan ja vuorineuvoksen arvon saaneen Bremerin vararikohakemuksen jättämiseen vuonna 1860.

Everstinrouva Aurora Karamsin osti Vantaan Ruukin kaivosoikeuksineen pakkohuutokaupasta 1862, mutta kaivostoimintaa ei enää saatu aikaan. 1873 siirtyivät Vantaan Ruukin alueet kamariherra Konstantin Linderille ja protokollasihteeri Carl Ehnroothille. Tällöin oli rautatehtaan laitokset Vantaalla jo hävitetty.

1890 Hämeenkyllän kaivosten vuokraoikeudet tulivat W.W.Wahlbergin haltuun, joka oli jo kahdeksan vuotta aikaisemmin perustanut Dahlforsin viilatehtaan Vantaan koskelle.. Nykyisin lienevät kaivosoikeudet jo ravenneet.

Toiminta-aikanaan olivat Hämeenkyllän kaivokset erittäin hyvätuottoisia. Ennen Vantaan Ruukki Oy:n kautta oli kaivoksista louhittu malmia yhteensä hieman yli 2 000 kippuntaa (yksi kippunta = 170 kg.). Vantaan Ruukin aikana saatiin Hämeenkyllästä vuosina 1837 - 59 malmia keskimäärin 4 731 kippuntaa vuosittain parhaimman vuoden ollessa 1844, jolloin saatiin 13 839 kippuntaa, eli enemmän kuin mistään muusta Suomen kaivoksesta.

Kaivoksen tuottoisuutta osoittaa myös se, että vuosina 1835 - 1839 tuotettiin Sillbölen ja Hämeenkyllän kaivoksista koko Suomen rautamalmituotannosta 52,2 %. Malmi oli virheetöntä laadultaan, vapaata näkyvistä epäpuhtauksista sekä raudan hauraaksi tekevästä rikistä ja sulattamista hidastavasta titaanista. Lisäksi malmin rautapitoisuus oli melko suuri, parasta mahdollista

käytettäessä sulattimessa saatiin rautapitoisuudeksi 49 - 59 % ja masuunissa 37-- 39 %, joten Hämeenkyllän merkitys oli Suomen rautateollisuudelle erittäin suuri.

Oheisesta taulukosta näkyy vuosien 1839 - 1843 ja 1852 - 1860 eri Hämeenkyllän kaivosaukkojen antamat malmimäärät kippuntoina. Taulukosta näkee, että vuosituotokset olivat melko tasaiset. Taulukossa esiintyvä merkintä poimitusta malmista on sivukivikasoista kerätty malmi, joka menetelmien kehittyessä saatiin entistä tarkemmin talteen huuhtomalla malmi seulan läpi.

jäluku kohosi 1842 46 - 56 mieheen ja 1844 54 mieheen ja kun Hämeenkyllään rakennettiin työväkeä varten 5 asuinrakennusta, niin voidaan todeta, että toiminta oli melko voimaperäistä. Lisäksi toiminta työllisti epäsuorasti kaivosten ja ruukin ympäristössä olevat kruununtilat aina Nurmijärveä ja Kytäjää myöten, olihän niillä kruunun määräämä velvollisuus toimittaa korvausta vastaan ruukilla tarvittavat sydet. Puuhii-
li katsottiin toisinaan niin tärkeäksi, että puun muu hyötykäyttö kiellettiin tiloilta. Kun ruukit maksoivat vain osan käyvästä hinnasta, syntyi tästä asiain-tilasta

Hämeenkyllä

	1839	1840	1841	1842	1843	1852	1853	1854	1855	1856	1857	1858	1859	1860
Suokaivokset	2 392	1 855	2 574	1 982	2 753	5 172	3 213	3 292	1 028	5	332	531	921	—
Lönnäs	—	—	594	288	424	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusi kaivos	1 330	128	140	384	318	—	—	—	—	77	—	—	—	—
Lövberg	309	278	44	134	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jupp	—	—	—	—	—	—	—	169	2 784	3 563	1 453	2 014	363	671
Muut kaiv.	239	339	140	124	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poim.malmia	1 106	604	—	610	4 980	—	717	475	636	932	418	470	145	—
Yht.	5 376	3 204	3 492	3 522	8 491	5 666	3 929	3 936	4 448	4 577	2 203	3 015	1 429	671

Työntekijöitten tarkkaa määrää ei Hämeenkyllän kaivoksilta tiedetä, mutta Uuden Juppin kaivoksella

työskenteli 10 - 12 miestä ja tie- Ruukeille oli myös annettu etuostodetään, että Hämeenkyllän ja Munkki-oikeus ns. kruununtiloihin, joka oinien kaivosten yhteinen työnteki- keus myöhemmin muuttui muiksi eduik-

si. Niinpä Vantaan Ruukki vuonna 1836 pitkien riitojen jälkeen sai oikeuden yksin ostaa mainituilta kruununtiloilta kuvernöörin vuosittain vahvistaman määrän puita ja hiiliä ja tämä oikeus jatkui tilojen tultua lunastetuksi verotiloiksikin.

Työmenetelmät louhostoiminnassa olivat melko alkeelliset ja esimerkiksi Suokaivoksissa veden virtaaminen kaivosaukkoihin aiheutti paljon harmia. Käytettävissä olevat tuulipumput eivät riittäneet ja niinpä Suokaivosten käytön varmentamiseksi jouduttiin Tammipääntien molemmin puolin oleva Furumossan-niminen suo ojittamaan. Malmi irroitettiin aluksi polttamalla louhoksissa isoja nuotioita ja sitten jäädyttämällä kallio vedellä. Myöhemmin porattiin kallioon käsin reikiä ja ammuttiin ruudilla kivi rikki.

Maan päälle malmi nostettiin hevostovetoisilla vinsseillä. Työaika oli 12 tuntia päivässä. Työntekijöillä oli rahapalkan lisäksi erilaisia luontaisetuja ja saivat he maatilakujat viljeltäväkseen. Myös oli ns.

viinakontto, jolla maksettiin työläisille heidän ansioitaan. Niinpä ei ollut mikään ihme, jos juopottelut ja tappelut olivat yleisiä. Sattui myös, ettei työväki aina ilmestynyt ollenkaan työpaikalle.

Vuorineuvos Bremer järkeisti palkanmaksua siten, että hänen aikanaan otettiin käyttöön palkkamenettely, jossa maksettiin louhitun määrän mukaan palkkaa. Työntekijöille oli myöskin kehitetty sairasapua ja eläkkeitä, mitkä varmaan olivatkin tarpeellisia työn vaarallisuuden johdosta.

Missä nämä kaivokset oikein nykyisin sijaitsevat, miten ne löytää? Kaikki ovat aivan mukavan retkeilymatkan päässä meistä. Pohjoisemman jakson Vanha ja Uusi kaivos ovat Linnaisten omakotialueen koillispuolella sijaitsevan metsäisen mäen rinteessä, josta avautuu avarat näkymät Tuomelan tilan viljelyksille. Kaivosaukot ovat selvästi näkyvissä, mutta veden täyttämät.

Lönnäs-niminen kaivos löytyy Linnaisen pellon ja Furumossan-suon rajalta. Louhokset ovat paria ylävämällä



maalla sijaitsevaa aukkoa lukuunot-
tamatta suoveden täyttämiä ja kas-
vaaneet täyteen rahkasammalta vai-
kuttaen erittäin vaarallisilta ja
pettäviltä.

Suokaivokset ovat maastossa nähtä-
vissä Linnaisten puolella Jalasku-
jan ja Rekitien risteyksestä suo-
raan länteen. Rekitien eteläpuolel-
la sijainneet Hagan louhokset ovat
kadonneet. Läntinen Suokaivos ja
Juppin kaivos löytyvät yksityisten
tonteilta Linnaisten Jupperin ra-
jan tienoilta. Uusi Juppin kaivos,
joka sijaitsi Jupperissa Kaivostien
päässä on Espoon kaupungin toimesta
kuusikymmenluvulla täytetty ja ka-
donnut.

Tekstissä mainittujen kaivosaukko-
jen lisäksi löytyy alueelta koekai-
vausten jälkiä ja ilmeisesti kai-
voksia, jotka on todettu tyhjiksi
ja näinollen hylätty kesken kaivun.
Tällaisia on mm. Linnaississa Ja-
lastien ja Rekitien risteyksessä
ja lähellä Kalliotien pohjoista
jyrkkää mutkaa aivan Linnaisten ja
Jupperin rajalla kulkevan voimalin-
jan alla. Aikaisemmin oli myös

Tammipääntien ja Kaivoskujan riste-
yksessä noin kuusi metriä syvä auk-
ko, joka alunperin väijyi outoja
kulkijoita peittämättömänä pystyse-
näisenä sudenkuoppana ruohikossa. Se
peitettiin sittemmin puukannella ja
käytettiin palokaivona ja sokkelin-
valuveden ottopaikkana, kunnes Es-
poon kaupungin toimesta lopulta täy-
tettiin.

Kaivosalueeseen liittyvät rakennuk-
set ovat kaikki kadonneet eikä maas-
tossa ole enää löydettävissä mitään
jälkiä niistä. Myöskään reiteistä,
joita myöten malmi kuljetettiin Van-
taalle ei ole nähtävissä selviä jäl-
kiä.

Hämeenkylässä ja Silvolaan kaivosten
lisäksi oli aikoinaan läheisyydes-
sämme useita muitakin vähäisempiä
kaivoksia. Malmia on eri aikoina
louhittu mm. Kaarelasta, Myllyky-
lästä Vantaalla, Munkkiniemen ti-
lalta läheltä Pitäjänmäkeä, Kilos-
ta läheltä Dalsvikin tilan rajaa
ja Sveinsin tilan rajaa ja Alber-
gan kartanon alueelta Leppävaaras-
ta. Kun tutkii näitten kaivosten
historiaa, vaikuttaa aivan siltä,

että läheskään kaikki aukot eivät olleet tyhjiin kaivettu malmista eikä varmaan kaikkia ole edes löydettykään, mutta ulkomaisen raudan parempi kilpailuasema, edullisemat saanti- ja kuljetusmahdollisuudet ja ennenkaikkea kivihiilen käyttöönotto malmin sulatuksessa, kuristivat kaivosteollisuuden hengiltä alueellamme.

Seppo Räisänen

Lähteet:

Evert Laine Suomen Vuoritoimi

1809 - 1884 osat I-III ja

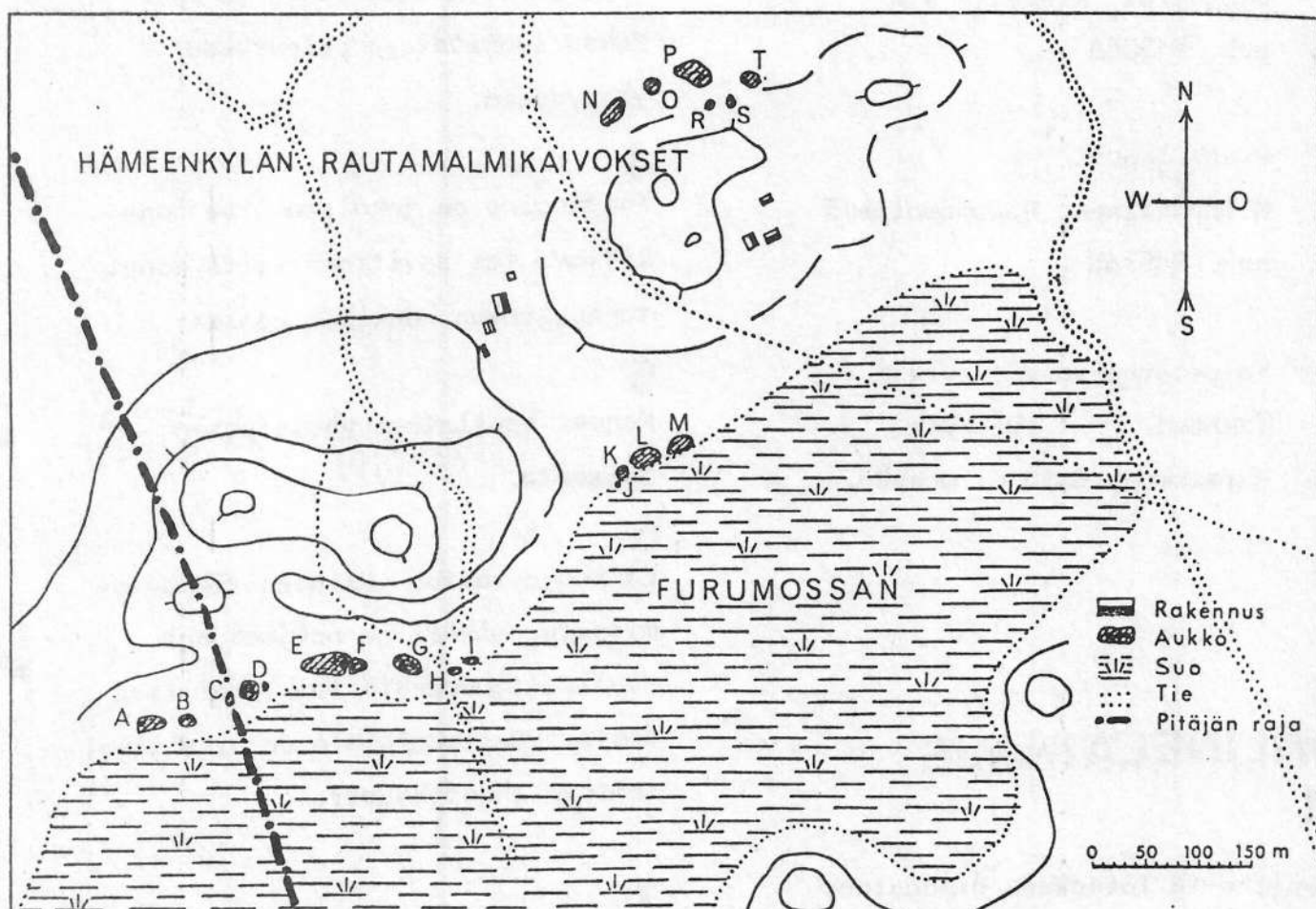
Piirteitä Suomen vuoritoimen historiasta.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema

Oma Maa V osa 1959

Elias Härö: Ruukinmiljööt

Rakennuskulttuuri Vantaalla, inventointi 1981



596. Markku Visapään laatima kartta Hämeenkyliä kaivosalueesta. Kaivoskuilut A, B ja C ovat Espoon puolella.
Av Markku Visapää uppgjord karta över gruvområdet i Tavastby. Gruvskakten A, B och C ligger på Esbos område

Maajyrsin I

Tuoremehupuristin

Kahvinkeitin

Laine, Jupperinmetsä 4

puh. 846866

Betonimylly

Tikkaat

Maajyrsin II

Jyrä

Pyörösaha

Maaliruisku

Blomqvist, Rinnetie 9 A

puh. 845055

Oksasilppuri

M.Tapanainen, Palomäentie 5

puh. 845746

Kalustovuokra 20,-/vrk

Tikkaat 10,-/vrk

Nurmikkojyrästä ei maksua.

VÄLINELAINAUS

1

Välineitä lainataan ainoastaan

Jupperin Omakotiyhdistys ry:n

jäsenten omaan käyttöön.

2

Välineet on välittömästi käytön jälkeen palautettava puhdistettuina asemapaikkaansa ja moottorikäyttöisten laitteiden ajotuntimäärä on ilmoitettava laitteen huoltajalle.

3

Käyttökorvauksena peritään 20 mk lainauskerralta, jos käyttöaika on vuorokautta lyhyempi ja jokaiselta seuraavalta vuorokaudelta tai sen osalta peritään 20 mk. Maksu suoritetaan palautuksen yhteydessä.

4

Polttoaine on jokaisen itse hankittava tai sovittava siitä konetta huoltavan henkilön kanssa.

5

Koneet huolletaan yhdistyksen toimesta.

6

Lainaja vastaa välineen rikkoutumisesta, mikäli se on johtunut huolimattomuudesta tai tahallisuudesta. Vioittumisista on aina ilmoitettava ehdottomasti.

7

Välineiden edelleen lainaaminen ilman huoltajan lupaa on ehdottomasti kielletty.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN POIKKEUSLUPAPÄÄTÖS

Helsingissä 23.10.1986 N:o 4854/551/86
Annettu julkisanon jälkeen. 6374/591/85

HAKIJA Asunto Oy Palomäenrivi
KAUPUNKI Espoo
KAUPUNGINOSA/KYLÄ Vanhakartano
RAKENNUSPAIKKA Tilat RN:o 2:290 ja 2:303
RAKENNUSHANKE Neljä rivitalorakennusta, yhteensä 20
asuntoa, kerrosala 1 760 m²
RAKENNUSKIELTO
TAI -RAJOITUS Rakennuslain 5 §:n 1 momentti

YMPÄRISTÖMINIS-
TERIÖN PÄÄTÖS

Ympäristöministeriö on tutkinut asian. Yleiskaavallisen suunnitelman mukaan osa tilasta RN:o 2:303 on osoitettu virkistysalueeksi. Ministeriön hallintokäytännön mukaan on asemakaavan ulkopuolisille alueille myönnetty poikkeuslupia korkeintaan kahden asunnon rakentamista varten tilaa kohti. Kysymyksessä oleva 20 asunnon rakennushanke merkitsee poikkeamista alueella vallitsevasta rakentamistavasta. Hankkeen rakentamismahdollisuudet tulee selvittää asemakaavan laatimisen yhteydessä. Kun otetaan huomioon maanomistajien tasapuolinen kohtelu sekä kaupungin ja naapuritilojen asiassa esittämät kielteiset lausunnot, ei hakemuksen tueksi ole katsottava esitetyn erityisiä syitä. Tämän vuoksi ministeriö on rakennuslain 5 §:n 2 momentin säännösten nojalla hylännyt hakemuksen.

Apulaisosastopäällikkö
Rakennusneuvos

Mikko Mansikka

Yliarkkitehti

Urho Vihavainen

LEIMA 35,-
LISÄLEIMA 120,-
YHTEENSÄ 155,-

TIEDUKSI: Espoon kaupunginhallitus
Uudenmaan lääninhallitus
UV/pik Juhani Soininen, Aili Korpihete, Asko Pulkkinen,
Laura Kumpunen, Kaarina Vauramo, Jupperin
Omakotiyhdistys ry

OSOITE: YMPÄRISTÖMINISTERIÖN KAAVOITUS- JA RAKENNUSOSASTO, Hämeentie 3-5
00530 Helsinki 53, P 306 00531 Helsinki 53 Puhelin: vaihe 1601

Toimituksen korviin on kantautunut tavallisesti erittäin luotettavalta epäviralliselta taholta pari uutista, joista vain toinen kerrotakoon nyt:

Espoo on saanut järjestettäväkseen Valtakunnalliset Kotiseutupäivät vuonna 1989, jolloin Suomen Kotiseutuliitto täyttää 40 vuotta.

Se toinen uutinen kerrotaan sitten seuraavassa lehdessä, kun asiaan on saatu virallinen vahvistus. Jäädäänpä jännäten odottelemaan!

TOIMINTAAMME TUKENEET LIIKKEET:

Fotolahja Olga

Tammitori

K-Halli Lähde

Kerameija Oy

Lähderannan Pesula

Parturi-Kampaamo AS Anneli Salmi

Pohjois-Espoon Putki Oy

Puukeskus Oy

Pähkinärinteen parturi-kampaamo

Rake Oy

Ravintola Punapaula

Salon Tiina Kaarina

Sesto Lähderanta

Suunto Oy

SYP-Lähderanta

Taimimyynti Carita Huttunen

Tolppolan Taimisto

Ässä-kauppa/Laaksolahti

Suurkiitos lahjoittajille !

Jupperin Omakotiyhdistys



SALON
TIINA KAARINA
tammipääntie 55
Jupperi puh. 848913



Linja-autossa on myös tunnelmaa. Bussi 44 tulossa Tammipääntietä.

K **HALLI LÄHDE**
LÄHDERANNANTIE 15 — PUH. 592 600



Grilli Ravintola
PUNAPAUJA

HYVÄ RUOKAPAikka

LÄHDERANNASSA - ESSON VIERESSÄ

Metsänvartijantie 2 02720 ESPOO Puh. 594 057



Tammitori

OM. ANNE FORSSTRÖM
TAMMIPÄÄNTIE 55 ESPOO. PUH. 840 510

MA-PE 830-1830
LA 830-14.00

